

Сазонець Ігор Леонідович

завідувач кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності Національного університету водного господарства та природокористування, д.е.н., професор

Тихончук Леся Хотіївна

докторант Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне), к.е.н.

ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ПРИНЦИПІВ КОМЕРЦІЙНОЇ ДИПЛОМАТІЇ НА ОСНОВІ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙ СИСТЕМИ ООН

Систематизовано інституції, що формують середу комерційної дипломатії транснаціональних корпорацій в системі Організації Об'єднаних Націй на основі виявлення імплементованих функціональних напрямів реалізації комерційної дипломатії транснаціональних корпорацій країн-членів ОЕСР. Визначено результативність принципів комерційної дипломатії на основі діяльності організацій системи Організації Об'єднаних Націй.

Ключові слова: інституції, середа, комерційна, дипломатія транснаціональних корпорацій, Організація Об'єднаних Націй, імплементация, функціональні напрями, реалізація, результативність.

Igor Sazonets

*Head of Public Administration, Documentation and Information Activity Department
of the National University of Water Management and Natural Resources Use,
Doctor of Economics, professor*

Lesia Tyhonchuk

*Doctoral student, National University of Water Management
and Natural Resources Use (Rivne), Ph.D in Economics.*

FORMATION AND IMPLEMENTATION OF COMMERCIAL DIPLOMACY GENERAL PRINCIPLES THROUGH THE UNITED NATIONS SYSTEM ORGANIZATIONS ACTIVITY

According to United Nations data, the most important role in the global economy in international trade is currently playing TNCs are not fully controlled from the standpoint of international commercial diplomacy. Many of the issues that have been part of the international discussion of infrastructure of international

commercial transactions were oriented codes that do not work when the state authorities of national governments tend to agree with the United Nations. The above noted international organization has an extensive system of coordination of the activities of transnational corporations to form the general principles of commercial diplomacy. The main document regulating the rules of behavior for transnational corporations in the UN system is a code of behavior for transnational corporations.

The Code aims to establish a multilateral framework for a balanced system of rights and responsibilities of transnational corporations and the governments of the host countries in their relations with each other. However, for today it is quite controversial definition of the impact of commercial diplomacy based on the principles of UN system organizations. According to this, the problem of representation of this scientific research is to determine the effectiveness of commercial diplomacy through the work of the United Nations system organizations, including the basic conditions of the participating countries. Also, another object of the article is to determine the priorities for the integration of Ukraine for by systematizing the practice of international investment law and policies, trade regimes for multinational corporations.

On the basis of the system analysis which is a sequence of actions on the establishment of structural links between the variables or elements of the system under study in the article the institutions that form the environment of commercial diplomacy of transnational corporations in the United Nations system.

On the basis of a comparative analysis of the boundaries of the application of the methodology of international institutions identified, implemented functional directions of the commercial diplomacy of transnational corporations in the United Nations system of the OECD member countries

Also in the article, the author focuses on its commercial diplomacy impact of vision which is constructed the following indicators: received direct investment, domestic expenditure on scientific research development, gross fixed capital formation as a percentage of gross domestic product, balance of trade, the number of implemented the regulations of the United Nations in the field of regulation of transnational corporations.

As a conclusion, the author emphasizes, through the work of the UN system organizations in the process of determining the impact of the general principles of commercial diplomacy should focus on the following provisions, which are characterized by novelty.

In the course of the author's analysis revealed that TNCs control of today cannot be both at the regional and global levels, as a significant number of countries have their own internal regulations on the activities of TNCs in their territories. In this regard, the regulation of the activities of TNCs is possible only from the standpoint of

creating a system of institutions that would be beneficial not only host countries but also multinational corporations. As a result, today in the UN system of institutions is sufficient discussion system has been formed, does not control the activities of TNCs but adheres to the principles of commercial diplomacy. TNCs in this system may be open to protect their interests.

Key words: institutions, the environment, commerce, diplomacy, multinational corporations, the United Nations, the implementation of functional areas, implementation, effectiveness.

Сазонец Игорь Леонидович

заведующий кафедрой государственного управления, документоведения и информационной деятельности Национального университета водного хозяйства и природопользования, д.э.н., профессор

Тихончук Леся Хотиевна

докторант Национального университета водного хозяйства и природопользования (г. Ровно), к.э.н.

ФОРМИРОВАНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ ОБЩИХ ПРИНЦИПОВ КОММЕРЧЕСКОЙ ДИПЛОМАТИИ НА ОСНОВЕ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ОРГАНИЗАЦИЙ СИСТЕМЫ ООН

Систематизированы институты, формирующие среду коммерческой дипломатии транснациональных корпораций в системе Организации Объединенных Наций на основе выявления имплементированных функциональных направлений реализации коммерческой дипломатии транснациональных корпораций стран-членов ОЭСР. Определена результативность принципов коммерческой дипломатии на основе деятельности организаций системы Организации Объединенных Наций.

Ключевые слова: институты, среда, коммерческая, дипломатия транснациональных корпораций, Организация Объединенных Наций, имплементация, функциональные направления, реализация, результативность.

Постановка проблемы. У кожне десятиліття, починаючи з 1960 року, транснаціональні корпорації збільшують потоки прямих іноземних інвестицій таким чином, що світовий обсяг продажів закордонних філій зараз у 1,5 рази більше, ніж загальний показник світового експорту. У 2015 році, 53,607 ТНК контролювали близько 450000 іноземних філій, розташованих навколо земної кулі. За даними Організації Об'єднаних Націй, найважливішу роль у світовій

економіці в розрізі міжнародної торгівлі нині відіграють ТНК, які залишаються повністю некоординовані з позицій міжнародної комерційної дипломатії. Багато питань, які були частиною міжнародного обговорення інфраструктури міжнародних комерційних угод, були зорієнтовані на системоутворюючі кодекси, які не спрацьовують, коли державні органи національних урядів прагнуть узгодити з Організацією Об'єднаних Націй. Нині вищезазначена міжнародна інституція має розгалужену систему координації діяльності транснаціональних корпорацій для формування загальних принципів комерційної дипломатії. Основним документом, що регламентує правила поведінки транснаціональних корпорацій в системі ООН, є кодекс поведінки транснаціональних корпорацій. Кодекс має своєю метою встановлення багатосторонніх рамок для збалансованої системи прав і обов'язків транснаціональних корпорацій та урядами приймаючих країн в їх відносинах один з одним. Проте, на сьогодні досить дискусійним залишається визначення результативності принципів комерційної дипломатії на основі діяльності організацій системи ООН [34 с. 38-52, 33].

Аналіз останніх публікацій. Систематизація наукових поглядів з обраної проблематики дає змогу стверджувати, що достатня кількість визначних економістів так чи інакше акцентували увагу у своїх працях на проблемах авторського дослідження, досить назвати імена: Сабадаш В. В. [6], Іванов Є. І. [11], Іванов Є. І. [12], Вільчак Я. М. [2], Лімонова Е. М. [9], Швець В. Я. [5], Духневич А. В. [1], Гаркуша А. О. [3], Сазонець І. Л. [13].

Цілі дослідження. Метою статті є систематизація витоків та результативність комерційної дипломатії на основі діяльності організацій системи ООН, що включають базові умови країн-учасниць і є досить пріоритетним напрямом з огляду на Євроінтеграційні пріоритети розвитку в Україні та поліпшення Міжнародного інвестиційного права і політик торгових режимів для транснаціональних корпорацій.

Основні результати дослідження. На початку формування механізмів комерційної дипломатії ТНК значне місце повинна була зайняти "Хартія економічних прав і обов'язків держав" (1972). У статті другій цієї хартії вказувалося на право кожної держави регулювати і контролювати іноземні інвестиції в межах дії своєї національної юрисдикції згідно з власними законами та постановами; відповідно до своїх національних цілей і першочергових завдань жодна держава не повинна примушувати надавати пільгового режиму іноземним інвестиціям; регулювати і контролювати діяльність транснаціональних корпорацій у межах дії власної національної юрисдикції та вживати заходів щодо забезпечення того, щоб така діяльність не суперечила її законам, нормам та постановам і відповідала її економічній і

соціальної політиці. Транснаціональні корпорації не повинні втручатися у внутрішні справи приймаючої держави; націоналізувати, експропріювати або передавати іноземну власність. Роль зазначеної хартії поступово знижувалася з ініціативи США. У 1987 році Генеральна Асамблея ООН обговорила "Концепцію міжнародної економічної безпеки". За своїми цілями вона була близька до "Хартії економічних прав і обов'язків держав", але не містила базисного апарату комерційної дипломатії, необхідного для її реалізації у вигляді системи економічних прав і обов'язків держав, а тому була нездійсненою. Але світова громадськість не залишала спроб міжнародного створення системи комерційної дипломатії ТНК, які виявилися невдалими. Більш того, вже досягнуті деякі результати в цьому напрямку поступово втрачалися [6 с. 123-133].

В даний час в приймаючих країнах вони регулюються "Тристоронньою декларацією принципів щодо багатонаціональних підприємств і соціальної політики", прийнятою в 1977 р під заступництвом МОП. У ній позначені стандарти в питаннях найму, навчання, умов праці і життя, відносин на виробництві. У 1980 р. Генеральна Асамблея ООН схвалила систему багатосторонньо узгоджених справедливих правил та принципів для контролю заборонного ділової практики; у 1994 р ЕКОСОП видав огляд з питань обліку та звітності транснаціональних корпорацій, які роблять інформацію про їх діяльність більш транспарентною. Важливою правовою основою діяльності ТНК стали угоди двох і більше корпорацій про виробничу кооперацію. У 1982-1985 рр. були укладені угоди про міжнародну кооперацію 151 найбільшими корпораціями [17 с. 28-32]. Ця форма правового забезпечення діяльності ТНК, підвищення її ефективності найбільш результативна для договірних між собою ТНК. Коопераційні угоди між ТНК забезпечують не тільки виграв в самому процесі виробництва, але і покращують можливості спільного (приймаючої країни і ТНК) виступу на ринку. Окремі аспекти діяльності ТНК можуть регулюватися ТРИМС (Угода про торгові аспекти інвестиційних заходів) і ТРИПС (Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності), прийнятим Уругвайським раундом ГАТТ / СОТ (1994). У 2003 р (липень) Комісія з прав людини схвалила проект конвенції "Норми відповідальності транснаціональних корпорацій", в якій на ТНК поклалися ті ж зобов'язання, що і на держави. Згідно з конвенцією, ТНК зобов'язані утримуватися від забруднення навколишнього середовища та порушення прав людини, дотримуватися правил чесної гри в бізнесі, маркетингу та рекламної діяльності, забезпечувати безпеку споживачів та високу якість пропонованих ними товарів і послуг, а також безпечних і здорових умов праці. Поки що цей проект не набрав чинності конвенції [12]. В останні роки певні надії покладаються на

спробу ввести в якості нового компромісу комерційної дипломатії ТНК поняття "соціальна відповідальність бізнесу". Її прихильники виходять з того, що така позиція відповідає інтересам великого бізнесу, оскільки при ігноруванні соціальної відповідальності ТНК можуть нести фінансові втрати. Тому апологети цієї концепції розглядають програму, що забезпечує соціальну відповідальність бізнесу як складову частину стратегії управління ризиками корпорації. Скептики вважають, що розраховувати в цій справі тільки на бажання самих ТНК навряд чи доцільно. На нашу думку, треба продовжувати зусилля держав і світової громадськості щодо вироблення міжнародних норм, що регулюють діяльність цих гігантів світової економіки. Особливо актуально це для приймаючих країн. Поки їх діяльність у приймаючих країнах регулюється міжнародними документами, положеннями, правилами, критеріями, мають переважно рекомендаційний характер. В цілому систематизація інституцій, що формують середу комерційної дипломатії транснаціональних корпорацій в системі Організації Об'єднаних Націй, представлено на рис.1. Серед інституцій, що формують середу комерційної дипломатії транснаціональних корпорацій в системі Організації Об'єднаних Націй, але не зображена на рис.1. та відіграє рекомендаційну, але важливу роль в регулюванні ТНК, є «Організація економічного співробітництва і розвитку.

Вона створила "Регіональну декларацію про міжнародні інвестиції та багатонаціональні підприємства і як додаток – «Керівні принципи для багатонаціональних підприємств». Норми останнього не мають імперативного характеру. ОЕСР під керівництвом уряду США вирішили здійснювати власну політику, сподіваючись на обмеження спроб запровадження в рамках ООН жорсткого регулювання функціонування міжнародних корпорацій. Причиною укладення «Угоди про ТНК» між країнами-членами ОЕСР стала необхідність виконання вимог самих країн щодо посилення нагляду за функціонуванням ТНК. Такі країни, як Канада, Нідерланди, Швеція, Фінляндія, Норвегія, найбільше наполягали на цьому. Крім того, такі ж вимоги висували профспілки, які входять до міжнародної організації профспілок країн-членів ОЕСР. Таким чином, «Угода про ТНК» країн-членів ОЕСР може також розглядатися як «корпоративна» ініціатива. Для досягнення своїх цілей ОЕСР створила Комітет з міжнародних інвестицій і транснаціональних корпорацій. «Угоду про ТНК» було схвалено країнами-учасниками (за винятком Туреччини, яка утрималася) як Додаток до «Декларації країн ОЕСР про міжнародні інвестиції і транснаціональні корпорації». Ця угода сформулила сучасну систему розвитку міжнародних стандартів у регулюванні відносин ТНК з країнами, які приймають їхні інвестиції [7; 18, с. 28-32.].

ГАТТ (Генеральна угода з тарифів і торгівлі)	<ul style="list-style-type: none"> • Відповідно до основоположних положеннями ГАТТ торгівля між країнами має здійснюватися на основі принципу найбільшого сприяння (ПНБ), т. Е. У торгівлі країн - членів ГАТТ встановлюється режим найбільшого сприяння (РНБ), що гарантує рівність і недискримінацію.
СОТ (Світова організація торгівлі)	<ul style="list-style-type: none"> • Підвищення життєвого рівня; • Забезпечення повної зайнятості; • Постійне зростання доходів і ефективного попиту; • Розширення виробництва товарів і послуг та торгівлі ними; • Оптимальне використання світових ресурсів згідно з цілями сталого розвитку; • Захист і збереження навколишнього середовища; • Забезпечення для країн, що розвиваються і найменш розвинених країн такої участі в міжнародній торгівлі, яка б відповідала потребам їх економічного розвитку.
ТРИПС (Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності)	<ul style="list-style-type: none"> • Базовий принцип – використовувати результати інтелектуальної діяльності у спосіб, який не призводить до надмірної матеріальної шкоди законним інтересам її власника.
ЮНКТАД (Конференція ООН з торгівлі та розвитку)	<ul style="list-style-type: none"> • Рівноправне, взаємовигідне співробітництво між державами; • Вироблення рекомендацій, принципів, організаційно-правових умов і механізмів функціонування сучасних міжнародних економічних відносин; • Участь у координації дій інших установ системи ООН в галузі економічного розвитку господарських зв'язків і заохочення міжнародної торгівлі.

Рис.1. Систематизація інституцій, що формують середу комерційної дипломатії транснаціональних корпорацій в системі Організації Об'єднаних Націй [7].

Угода про ТНК країн-членів ОЕСР не визначає чітких меж взаємовідносин національних органів і ТНК. У параграфі 7 вказано: "Філії ТНК, що знаходяться на території різних держав, діють у суворій відповідності із законами цих країн. Причому закони не повинні суперечити міжнародному праву і міжнародним договорам, до яких приєдналася приймаюча країна» [33; 4]. Це свідчить про те, що «Угода про ТНК» країн-членів ОЕСР не ставиться вище за національні законодавства. Однак тут також підкреслено, що в разі конфлікту між ТНК і урядом приймаючої країни корпорація має право звернутися до міжнародних судових органів. Для розв'язання спірних питань в рамках ОЕСР був створений

спеціальний орган – «Комітет з міжнародних інвестицій і транснаціональних корпорацій», на який покладено функції розгляду скарг і повідомлень, а також внесення пропозицій щодо уточнень та доповнень до Угоди про ТНК країн-членів ОЕСР. Основні функціональні напрями комерційної дипломатії транснаціональних корпорацій в системі Організації Об'єднаних Націй представлені на рис. 2.

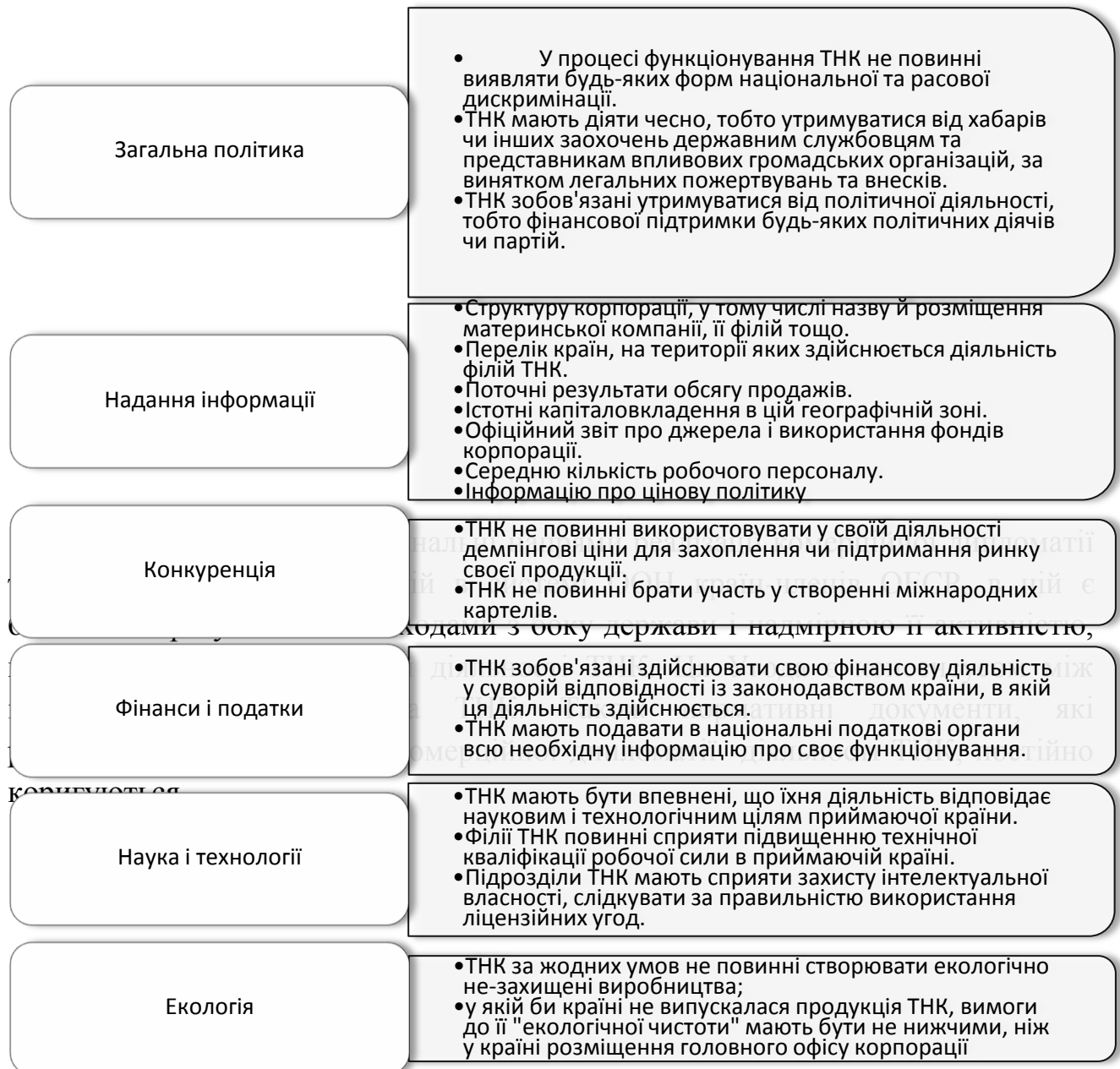

Рис. 2. Імплементовані функціональні напрями реалізації комерційної дипломатії транснаціональних корпорацій в системі ООН країн-членів ОЕСР [7].

Метою документа є посилення відповідальності великого бізнесу перед суспільством в умовах глобалізації світової економіки і зростаючої могутності

ТНК. Також хотілося б звернути увагу на те, що 6 березня 1998 року у Москві в рамках СНД була підписана Конвенція про транснаціональні корпорації. Не зважаючи на таку кількість документів міжнародного значення, що обмежують діяльність ТНК, є представники, які вбачають в процесі транснаціоналізації позитивно-необхідний вплив і намагаються його підтримати його за будь-якої можливості. Таким чином відбувається адаптація ТНК до умов наддержавного регулювання їх діяльності. Країни, що розвиваються, є головними прихильниками для створення сприятливих умов для процвітання ТНК. Так як вони вбачають потоки прямих іноземних інвестицій єдиним важелем впливу на покращення національної економіки, але загроза експропріації та політичної нестабільності перешкоджає діяльності ТНК. Тому країни готові на будь-які вчинки, щоб отримати інвестиції від компаній. Все почалось зі створення державно-приватних компаній із страхування іноземних інвестицій. Вони розглядалися урядами промислово-розвинутих країн не лише як гарант повернення інвестицій, а й як цілісна система здійснення зовнішньої державної економічної політики [4].

Вперше така національна система була створена у США згідно з «Економіко-коопераційним актом» 1948 р. Вона ставила за мету забезпечення гарантії американським інвестиціям, спрямованим на відновлення економіки повоєнної Європи, а також страхування інвестицій американських ТНК у слаборозвинутих країнах. У 1969 році в США була створена «Корпорація із захисту закордонних інвестицій» (ОПК). ОПК одразу ж опинилася у складному становищі через зобов'язання компенсувати втрати американських ТНК у Чилі після конфіскації їхнього майна урядом С. Альєнде. Побоюючись значних збитків, пов'язаних з можливою націоналізацією майна ТНК, ОПК змушена була вибірково підходити до страхування американських іноземних інвестицій. Однак завдяки допомозі уряду з 1981 року ОПК дістала можливість ширшого страхування інвестицій американських ТНК [9 с. 175-181]. На сучасному етапі ОПК страхує будь-які форми інвестицій американських ТНК за кордоном. Однак така ділова практика поширюється лише на країни, з якими США уклали угоди про захист інвестицій. Страхування інвестицій здійснюється від експропріації, війни, неконвертованості національної валюти приймаючої країни [10 с. 54-57]. З настанням будь-якої з перелічених подій інвестор звертається до ОПК з вимогою відшкодувати йому збитки. У разі розбіжностей обидві сторони (ТНК і ОПК) звертаються до арбітражного суду США. Така форма страхування закордонних інвестицій підвищує впевненість ТНК у їхньому збереженні. Це пов'язано з тим, що у разі загрози втрати інвестицій ТНК мають справу не з місцевими органами влади, а з ОПК, відносини корпорацій з якою регламентуються не національним

законодавством приймаючої країни, а "стійкими" американськими законами. Окрім США, інші промислово розвинені країни також сформували подібну систему захисту іноземних інвестицій ТНК [5 с. 135-140]. Як свідчить авторський аналіз, система комерційної дипломатії ООН є досить розгалуженою і має комплексний характер реалізації комерційної дипломатії транснаціональних корпорацій. Проте, досі залишається дискусійним визначення результативності такої системи, тому що значна кількість країн хоча і підтримує, але не імплементує ці правила на національному рівні.

Для визначення результативності системи комерційної дипломатії на основі діяльності організацій системи ООН, нами було проведено авторський аналіз та визначено країни, що імплементували вищезазначені регламенти, частково імплементували регламенти ООН в сфері комерційної дипломатії ТНК, та країни, які мають власні ідентифікатори та політику по відношенню до ТНК, яка відрізняється від регламентів ООН. Таким чином, результативність принципів комерційної дипломатії на основі діяльності організацій системи ООН представлена в табл.1.

Таблиця 1

Результативність принципів комерційної дипломатії на основі діяльності організацій системи ООН у 2015 році [5 с. 135-140, 1 с. 315-322, 7]

Країна	Отримані ПІІ (млн. \$ США)	Внутрішні витрати на НДДКР у % від ВВП	Валове нагромадження основного капіталу(у % від ВВП)	Сальдо торгового балансу(Млрд. \$ США)	Кількість імплементованих регламентів ООН по ТНК
Австралія	312,27	2,06	29,4	-4,7	54
Австрія	126,89	2,67	21,8	-2,6	65
Британія	1,347,6	1,88	13,45	-176,6	65
Гонконг	1,184,4	1,23	21,4	-123,4	45
Данія	146,63	2,72	20,9	5	57
Індія	76,226	0,88	34,5	-133,9	15
Ірландія	187,18	1,43	24,2	42,8	54
Іспанія	537,45	1,35	28,8	-139,5	25
Італія	364,83	1,18	20,9	-13,6	14
Канада	520,73	1,84	22,7	47,4	54
Китай	327,08	1,44	41,1	298,1	32

Продовження таблиці 1

Півн.Корея	65,54	3,21	11,6	-13,3	12
Алжир	6,748	1,12	17,3	11,4	43
Німеччина	629,71	2,53	19	261,9	65
Норвегія	93,688	1,88	20,8	83,1	48
Україна	13,474	0,95	23,2	-14,2	13
Іран	119,63	0,54	29,3	-21,2	2
Польща	142,11	1,2	22,1	-38,6	43
Португалія	114,19	1,51	12,4	-34,2	13
Росія	324,06	1,03	21,5	200,9	14
Сінгапур	249,66	1,65	12,4	-25,5	42
США	2,093,0	2,77	17,9	-864,9	12
Таїланд	85,749	0,54	12,4	-54,5	32
Туреччина	145,55	0,72	19,9	-70	12
Угорщина	97,397	0,97	20,9	-0,6	4
Фінляндія	85,237	3,49	20,6	4,7	36
Франція	1,026,0	2,02	21,9	-100,6	56
Чилі	105,55	0,67	11,3	10,9	3

Висновки. Отже, в процесі визначенні результативності загальних принципів комерційної дипломатії на основі діяльності організацій системи ООН слід акцентувати увагу на наступних положеннях, що характеризуються новизною. По-перше, в процесі авторського аналізу виявлено, що на сьогодні корпорації завдяки базисні вимірам розвитку, таким як: переваги в забезпеченості та вартості природних ресурсів, кваліфікації робочої сили, рівні заробітної плати; амортизаційній політиці зокрема, в нормах амортизаційних відрахувань; антимонопольного та трудового законодавства; в рівні оподаткування; стабільності валют. З огляду на вищезазначені базисні теоретичні аспекти розвитку ТНК, слід підкреслити, що їх регулювання на сьогодні неможливе як на регіональному, так і на глобальному рівнях, так як значна кількість країн має свої внутрішні регламенти відносно діяльності ТНК на своїх територіях. З цього приводу регламентація діяльності ТНК можлива тільки з позицій створення системи інституцій, які були б вигідні не тільки країнам, що приймають, ай самим ТНК. В результаті на сьогодні в системі інституцій ООН була сформована досить дискусійна система, що не контролює діяльність ТНК, проте притримується принципів комерційної дипломатії. ТНК в цій системі мають змогу відкрито захищати свої інтереси [7].

Як свідчить авторський аналіз, хоча система ООН має досить розгалужену систему та охоплює значну кількість функціональних сфер, досить багато країн не імплементують регламенти ООН по формуванню інституцій комерційної дипломатії на своїх територіях. Тому на сьогоднішній день є досить важлива проблема результативності діяльності ООН в регламентації комерційної дипломатії ТНК [7,3]. Для вирішення цієї комплексної проблеми на основі авторського аналізу було запропоновано прив'язати динаміку прямих іноземних інвестицій, валове нагромадження основного капіталу та сальдо торгового балансу до кількості імплементованих регламентів ООН в сфері комерційної дипломатії ТНК. Як виявилось, ті країни, що синхронізують національні та регіональні інституції до регламентів ООН, мають показники транснаціоналізації на порядок краще. Вищезазначене свідчить, що існуюча система ООН в сфері комерційної дипломатії ТНК хоча має певні нерівності, є досить результативною не тільки з боку країн, що приймають або експортують транснаціональний капітал, але ця система дозволяє ТНК більше заробляти в тих країнах, де неінституційна система уніфікована з принципами ООН в сфері міжнародного бізнесу ТНК [9 с. 11-13]. Однак слід відзначити, що система ООН є не єдиною системою, що регламентує діяльність транснаціонального бізнесу і визначення результативності економічної політики міжнародними організаціями, що не входять до системи ООН є пріоритетами наступних досліджень.

Література.

1. Духневич А. В. Загальний принцип національного режиму ГАТТ [Електронний ресурс] / А. В. Духневич // Форум права. – 2011. – № 1. – С. 315-322.
2. Вільчак Я. М. Поняття та класифікація спеціалізованих економічних установ системи ООН [Електронний ресурс] / Я. М. Вільчак // Університетські наукові записки. – 2006. – № 1. – С. 266-272.
3. Гаркуша А. О. Еволюція механізму вирішення спорів ГАТТ/СОТ і його сучасний стан [Електронний ресурс] / А. О. Гаркуша // Актуальні проблеми державного управління. – 2008. – № 2. – С. 427-437.
4. About the European Parliament [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/en>
5. Швець В. Я. Діяльність ТНК в Україні: механізм законодавчого регулювання [Електронний ресурс] / В. Я. Швець // Академічний огляд. – 2014. – № 2. – С. 135-140.

6. Сабадаш В. В. Орієнтири національної митної політики в умовах торгово-економічної інтеграції [Електронний ресурс] / В. В. Сабадаш, А. Ю. Казбан // Mechanism of Economic Regulation. – 2014. – № 2. – С. 123-133.
7. Організація об'єднаних націй [Електронний ресурс]. – Електрон. дан. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/index.html>
8. Організація об'єднаних націй [Електронний ресурс]. – Електрон. дан. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/index.html>
9. Лімонова Е. М. Кодекси корпоративної поведінки як один з методів регулювання діяльності філій ТНК [Електронний ресурс] / Е. М. Лімонова // Наука й економіка. – 2014. – Вип. 2. – С. 175-181.
10. Іванов Є. І. Значення митного адміністрування й торговельної інфраструктури в системі зовнішньоторговельної політики держави [Електронний ресурс] / Є. І. Іванов // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2014. – № 1. – С. 28-32.
11. Іванов Є. І. Значення митного адміністрування й торговельної інфраструктури в системі зовнішньоторговельної політики держави [Електронний ресурс] / Є. І. Іванов // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2014. – № 1. – С. 28-32.
12. Європейська Комісія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/archives/european-council/index_en.htm
13. Sazonets I. World Economy and International Relations. Textbook, stamp of MESU / I. Sazonets, O. Sazonets, N. Stukalo, M. Shepel. – Donetsk: South-east, 2010. – 575 p.